AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1337/2008/EK RENDELETE

(2008. december 16.)

a fejlődő országok gyorsan emelkedő élelmiszeráraihoz kapcsolódó gyorsreagálási eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 179. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően [1],

mivel:

(1) Az élelmiszerárak ingadozása miatt számos fejlődő ország és lakosságuk drámai helyzetbe került. Az élelmiszerválság következtében, amelyhez pénzügyi és energetikai válság, valamint a környezet minőségének rosszabbodása is társul, emberek további százmilliói kerülhetnek súlyos szegénységbe és szenvedhetnek éhínségtől és alultápláltságtól, ezért nagyobb szolidaritást kell vállalni ezzel a lakossággal. Az élelmiszerpiac jövőbeli alakulására vonatkozó minden adat arra enged következtetni, hogy az élelmiszerárak nagymértékű ingadozása az elkövetkező években is folytatódhat.

(2) Az Európai Unió jelenlegi fejlesztéspolitikai eszközei kiegészítéseként e rendeletnek ezért egy olyan finanszírozási eszközt kell létrehoznia, amely gyors választ ad a fejlődő országokban az ingadozó élelmiszerárak miatt kialakult válsághelyzetre.

(3) A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által 2005. december 20-án a fejlesztéspolitikáról elfogadott európai konszenzus [2] megállapítja, hogy az Európai Közösség (a továbbiakban: a Közösség) folytatja a nemzetközi, regionális és nemzeti szinten az élelmezésbiztonság javítására irányuló munkát, melyhez e rendelet is hozzájárul.

(4) Az Európai Parlament 2008. május 22-én fogadott el állásfoglalást az élelmiszeráraknak az Európai Unióban és a fejlődő országokban tapasztalt növekedéséről, amelyben sürgeti a Tanácsot, hogy biztosítsa az élelmezéshez való jog megvalósítására irányuló élelmiszerrel kapcsolatos nemzeti és nemzetközi szakpolitikák közötti koherenciát.

(5) Az Európai Tanács 2008. június 20-i ülésén határozottan megerősítette azon kötelezettségvállalását, hogy a 2005. május 24-i tanácsi következtetéseknek, a 2005. június 16–17-i európai tanácsi következtetéseknek és a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusnak megfelelően 2010-re eléri a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) 0,56 %-át kitevő, 2015-re pedig a GNI 0,7 %-át kitevő közös ODA (hivatalos fejlesztési támogatás) célértéket.

(6) Az Európai Tanács, a 2008. június 20-i következtetéseiben elismerve a magas élelmiszeráraknak a világ lakosságának legszegényebb csoportjai helyzetére kifejtett hatását, és a Millenniumi Fejlesztési Célok (MDG-k) összességének megvalósítása terén elért eredmények veszélyeztetését, elfogadott egy MDG-kre vonatkozó uniós cselekvési programot, amely megállapítja, hogy az Európai Unió – összhangban az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) az élelmezésbiztonságról szóló, 2008. június 5-én Párizsban tartott magas szintű konferenciáján elfogadott nyilatkozattal (a továbbiakban: a FAO-konferencia nyilatkozat) – kötelezettséget vállal egy globális élelmezési és mezőgazdasági alap előmozdítására, és lényeges szerepet kíván betölteni a mezőgazdaság, az élelmezésbiztonság és a vidékfejlesztés területén fennálló pénzügyi rés 2010-ig történő részleges áthidalását célzó segítségnyújtásban.

(7) Az Európai Tanács következtetései azt is megállapították, hogy az Európai Unió, ezen törekvése során támogat egy jobban összehangolt és hosszabb távú – különösen az Egyesült Nemzetek (ENSZ) és a nemzetközi pénzügyi intézmények keretében megvalósuló – nemzetközi válaszadást a jelenlegi élelmiszerválságra, továbbá üdvözli az ENSZ főtitkára által létrehozott globális élelmezésbiztonsági válsággal foglalkozó magas szintű munkacsoportot (HLTF), és elkötelezett amellett, hogy teljes mértékben részt vegyen a FAO-konferencia nyilatkozat végrehajtásában. E tekintetben a HLTF átfogó cselekvési tervet fogadott el, a nemzetközi és regionális szervezetek pedig saját kezdeményezéseket indítottak útnak. Az Európai Tanács megállapította azt is, hogy az Európai Unió támogatni fog

[1] Az Európai Parlament 2008. december 4-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2008. december 16-i határozata.

[2] A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat az Európai Unió fejlesztési politikájáról: „Az európai konszenzus” (HL C 46., 2006.2.24., 1. o.).

egy határozott mezőgazdasági kínálati oldali válaszadást a fejlődő országokban, különösen a mezőgazdasági inputanyagokhoz szükséges finanszírozás, valamint a piaci alapú kockázatkezelési eszközök használata terén nyújtott segítség biztosításával, és hogy az Európai Unió fokozni fogja a mezőgazdaság terén a köz- és a magánberuházásokra vonatkozó támogatását, és általánosabban ösztönözni fogja a fejlődő országokat, hogy alakítsanak ki jobb agrárpolitikát, különösen az élelmezésbiztonság támogatása és a regionális integráció erősítése érdekében, továbbá hogy az Európai Unió forrásokat fog mozgósítani ahhoz, hogy az élelmiszersegély mellett a szegényeket és a lakosság kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportjait védő biztonsági hálókat is finanszírozzon.

(8) Igen nagy mértékű finanszírozás és anyagi ráfordítás szükséges a magas élelmiszerárak következményeinek és okainak teljes körű kezeléséhez. A válságra a teljes nemzetközi közösségnek kell válaszolnia, és a Közösség igyekszik megfelelő részt vállalni ebben. A 2008. június 20-i Európai Tanács üdvözölte a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatot nyújt be egy olyan új alapra vonatkozóan, amely a hatályos pénzügyi terv keretén belül támogatná a fejlődő országok mezőgazdaságát.

(9) A Közösség válaszstratégiájának különösen arra kell irányulnia, hogy erőteljesen ösztönözze a fejlődő országok mezőgazdasági ágazata kínálatának rövid és középtávú növelését, ugyanakkor jelentősen csökkentse az élelmiszerárak ingadozásának ezen országok legszegényebb rétegeire gyakorolt negatív hatásait. A kínálati oldal válasza a Bizottság érdekében is áll, hiszen az könnyítené a mezőgazdasági árakra jelenleg nehezedő nyomást.

(10) A Bizottságnak számos hosszú távú perspektívával rendelkező fejlesztési együttműködési eszköz áll rendelkezésére, különös tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és az Európai Fejlesztési Alapra (a továbbiakban: EFA), amely az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS-országok) és a tengerentúli országok és területek (TOT-ok) számára nyújt ODA támogatást; ezeket az eszközöket a közelmúltban programozták a támogatható országok közép- és hosszú távú fejlesztési prioritásaival összhangban. Ezeknek az eszközöknek a rövidtávú válság miatti nagymértékű átprogramozása veszélyeztetné az érintett országokkal kialakított fejlesztési stratégiák egyensúlyát és koherenciáját. A Közösség rendelkezésére áll még ezen kívül a humanitárius segítségnyújtásról szóló, 1996. június 20-i 1257/96/EK tanácsi rendelet [2] a sürgősségi segélyek nyújtásához, valamint a Stabilitási Eszköz létrehozásáról szóló, 2006. november 15-i 1717/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [3].

(11) Ezeket az eszközöket azonban már a lehető legnagyobb mértékben mozgósították vagy újraprogramozták 2008-ban, az ingadozó élelmiszerárak miatt a fejlődő országokban kialakult helyzet negatív hatásainak kezelése érdekében. Ugyanerre nagyon korlátozott keretek között 2009-ben is lehetőség lesz; de ez távolról sem nem lenne elegendő a szükségletek kezeléséhez.

(12) Következésképpen egy olyan egyedi finanszírozási eszközt kell jóváhagyni, amely kiegészíti a létező külső finanszírozási eszközöket, hogy sürgős és kiegészítő jellegű intézkedéseket lehessen elfogadni a fejlődő országokban az ingadozó élelmiszerárak miatt kialakult helyzet következményeinek gyors kezelésére.

(13) Az e rendelet szerinti támogatást olyan módon kell kezelni, hogy növelje a helyi népesség élelmiszerellátását.

(14) Az e pénzügyi eszközzel kapcsolatban elfogadott intézkedéseknek segíteniük kell a fejlődő országokat abban, hogy növeljék mezőgazdasági termelékenységüket a következő idényekben, hogy gyors választ adjanak az érintett országok és lakosságuk közvetlen szükségleteire, hogy megtegyék az első lépéseket az adott lehetőségeken belül arra, hogy megelőzzék a további élelmezésbiztonsági problémák kialakulását, és hozzájáruljanak az ingadozó élelmiszerárak hatásainak globális enyhítéséhez a legszegényebb lakosság, a kisgazdálkodók, valamint az európai fogyasztók és gazdálkodók javára.

(15) A rendelet keretében végrehajtott intézkedések jellege a finanszírozás hatékony, rugalmas, átlátható és gyors döntéshozatali folyamatainak kialakítását igényli, az összes érintett intézmény közötti szoros együttműködés mellett.

(16) Biztosítani kell az összhangot és a folytonosságot az emelkedő és/vagy ingadozó élelmiszerárak által legközvetlenebbül és legsúlyosabban érintett lakosság számára történő segítségnyújtást célzó rövid távú intézkedések, valamint a jelenlegi élelmiszerválság megismétlődésének elkerülésére irányuló strukturáltabb intézkedések között.

[1] HL L 378., 2006.12.27., 41. o.

[2] HL L 163., 1996.7.2., 1. o.

[3] HL L 327., 2006.11.24., 1. o.

(17) Biztosítani kell a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmét az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel [1], az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelettel [2], és az Európai Csalászelleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel [3] összhangban.

(18) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok a szükséges intézkedés léptéke miatt közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(19) Az e határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal [4] összhangban kell elfogadni.

(20) A különböző fejlesztési eszközöket és ezt a finanszírozási eszközt úgy kell alkalmazni, hogy biztosított legyen az együttműködés folytonossága, különösen a sürgősségi válaszadásról a közép-, illetve hosszú távú válaszadásra való áttérés tekintetében. E rendeletnek összhangban kell állnia azzal a hosszú távú stratégiával, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a fejlődő országok élelmezésbiztonságához, azok saját szükségletei és tervei alapján.

(21) Az e rendeletben előírt intézkedések hatékonyságának biztosítása érdekében, valamint az intézkedések sürgős jellegéből adódóan, e rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) A Közösség olyan intézkedésekhez nyújt pénzügyi támogatást, amelyek a fejlődő országokban az ingadozó élelmiszerárakra adnak gyors és közvetlen választ, elsősorban a sürgősségi segély nyújtása és a közép- ill. hosszú távú fejlesztési együttműködés közötti időszakra vonatkozóan.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések haszonélvezői a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottsága (OECD/DAC) szerinti fejlődő országok és lakosságuk, a következő rendelkezéseknek megfelelően.

Ezen intézkedéseket a 13. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell elfogadni. Ezek az intézkedések olyan kezdeményezéseket finanszíroznak, amelyek hozzájárulnak e rendelet célkitűzéseinek megvalósításához.

(3) Amennyiben lehetséges, a 4. cikk (1) bekezdése szerint támogatásra jogosult szervezetek által végrehajtott cselekvési programokat a civiltársadalmi szervezetekkel konzultálva kell kidolgozni, és az e finanszírozási eszközön keresztül finanszírozott projektek végrehajtásába be kell vonni e szervezeteket.

(4) A rendelet hasznosságának és hatásának javítása érdekében a forrásokat korlátozott számú elsődleges célországokra kell összpontosítani, amelyeket a mellékletben megállapított kritériumok alapján kell meghatározni, más adományozókkal és fejlesztési partnerekkel együttműködésben, az ENSZ rendszeréhez hasonló, szakosodott és nemzetközi szervezetek által hozzáférhetővé tett, vonatkozó szükségletfelmérés alapján, a partnerországokkal konzultálva.

(5) A közösségi támogatások koherenciájának és hatékonyságának biztosítása érdekében, amennyiben a végrehajtandó program regionális vagy határokon átnyúló jellegű, a 13. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban hozható olyan határozat, amely értelmében a régión kívüli fejlődő országok lakossága is kedvezményezettje lehet a kérdéses programnak.

(6) Amennyiben a nemzetközi szervezetek – beleértve a regionális szervezeteket – által végrehajtott intézkedések támogatásra szorulnak, az ilyen szervezeteket a 13. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően, valamint hozzáadott értékük, komparatív előnyeik és azon képességük alapján kell kiválasztani, hogy a kedvezményezett fejlődő országok speciális szükségleteire adott válaszként gyorsan és hatékony módon végre tudják-e hajtani a programokat e rendelet céljaival kapcsolatban.

2. cikk

Célok és elvek

(1) Az e rendelet keretében végrehajtott támogatás és együttműködés elsődleges céljai az alábbiak:

a) a célországokban és -régiókban a mezőgazdasági ágazat kínálata növelésének ösztönzése;

b) az élelmezésbiztonság átfogó célkitűzéseivel és az élelmezési követelményekre vonatkozó ENSZ-normákkal összhangban az ingadozó élelmiszeráraknak a helyi lakosságra gyakorolt negatív hatásainak gyors és közvetlen csökkentésére irányuló fellépések támogatása;

[1] HL L 312., 1995.12.23., 1. o.
[2] HL L 292., 1996.11.15., 2. o.
[3] HL L 136., 1999.5.31., 1. o.
[4] HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

c) a termelési kapacitásnak és a mezőgazdasági ágazat irányításának a megerősítése a beavatkozások fenntarthatóságának fokozása érdekében.

(2) A fejlesztési céloktól és az ingadozó élelmiszeráraktól függő differenciált megközelítést kell alkalmazni, hogy a célországok és -régiók, valamint ezek lakossága célzott, testre szabott és a helyi körülményekhez igazított támogatásban részesüljön saját szükségleteik, stratégiáik, prioritásaik és válaszkapacitásaik alapján.

(3) Az e rendelet értelmében támogatott intézkedéseket össze kell hangolni a más eszközök – többek között az 1257/96/EK rendelet, az 1905/2006/EK rendelet, az 1717/2006/EK rendelet és az AKCS–EK partnerségi megállapodás [1] – által támogatott intézkedésekkel annak érdekében, hogy biztosított legyen az együttműködés folytonossága, különös tekintettel a sürgősségi és a közép-, illetve hosszú távú válaszadás közötti átmenetet képező fellépésekre.

(4) A Bizottság biztosítja, hogy az e rendelet keretében elfogadott intézkedések konzisztensek legyenek a Közösségnek az érintett támogatható országok vonatkozásában kialakított általános stratégiai politikai keretével.

3. cikk

Végrehajtás

(1) A közösségi támogatást és együttműködést az 1. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében leírt, támogatási intézkedéseket finanszírozó határozatok útján hajtják végre, amelyeket a 13. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell elfogadni. A Bizottság a 13. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban átfogó tervet terjeszt elő és fogad el a jelen finanszírozási eszköz használatára vonatkozóan, amely magában foglalja az 1. cikk (4) bekezdésében említett célországok listáját, valamint a 4. cikk (2) bekezdésében említett támogatásra jogosultak közötti egyensúlyt. Az átfogó tervről a 13. cikk (1) bekezdésében említett bizottság 2009. május 1-je előtt véleményt nyilvánít.

(2) Figyelembe véve az egyes országok különböző helyzetét, a következő intézkedések támogathatók és végrehajtandók:

a) a mezőgazdasági inputanyagokhoz és szolgáltatásokhoz, köztük a műtrágyához és vetőmaghoz való könnyebb hozzáférést elősegítő intézkedések, különös figyelemmel a helyi eszközökre és hozzáférhetőségre;

b) biztonsági háló kialakítására irányuló intézkedések, amelyek célja, hogy fenntartsák vagy javítsák a mezőgazdasági termelési kapacitást, és hogy kielégítsék a lakosság legsérülékenyebb csoportjainak – beleértve a gyermekeket – alapvető élelmezési szükségleteit;

c) egyéb, a termelésnek az adott ország szükségletei alapján történő növelését célzó, kis hatókörű intézkedések: mikrohitel, befektetés, eszközök, infrastruktúra és raktározás; valamint szakképzés és a szakmai csoportok támogatása a mezőgazdasági ágazatban.

(3) E támogató intézkedések végrehajtásának összhangban kell állnia a 2005. március 2-én Párizsban tartott magas szintű segélyhatékonysági fórumon elfogadott, a segélyhatékonyságról szóló nyilatkozattal (Párizsi Nyilatkozat) és a 2008. szeptember 4-én Accrában tartott magas szintű segélyhatékonysági fórumon elfogadott cselekvési menetrenddel (Accra cselekvési menetrend). A végrehajtásnak továbbá a kis és közepes méretű, családi és élelmiszertermelő – különösen nők által vezetett – mezőgazdasági üzemekre és a lakosságnak az élelmiszerválság által leginkább sújtott, szegény csoportjaira kell összpontosítania, a helyi piacok és termelés bármiféle torzítása nélkül; a mezőgazdasági inputanyagokat és szolgáltatásokat lehetőség szerint helyi szinten kell beszerezni.

(4) Azok az adminisztratív támogató intézkedések, amelyek e rendelet céljait szolgálják, a 12. cikkben említett összeg legfeljebb 2 %-ának mértékéig finanszírozhatók.

4. cikk

Támogathatóság

(1) Támogatásra a következők jogosultak, amennyiben programjaik hozzájárulnak e rendelet célkitűzéseihez:

a) partnerországok és -régiók, valamint azok intézményei;

b) a partnerországok decentralizált egységei, mint például önkormányzatok, tartományok, megyék és régiók;

c) a partnerországok és -régiók által a Közösséggel együtt létrehozott közös szervek;

d) nemzetközi szervezetek, beleértve a regionális szervezeteket, az ENSZ szerveit, részlegeit és misszióit, a nemzetközi és regionális pénzügyi intézményeket és fejlesztési bankokat;

e) a Közösség intézményei és szervei, de kizárólag a 3. cikk (4) bekezdésében említett támogató intézkedések végrehajtása céljából;

f) az EU ügynökségei;

[1] Az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (AKCS) csoportjának tagjai, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodás (HL L 317., 2000.12.15., 3. o.)

g) a tagállamok, partnerországok és -régiók, valamint bármely más, az 1905/2006/EK rendeletben meghatározott, a közösségi külső támogatáshoz való hozzáférésre vonatkozó szabályoknak eleget tevő harmadik ország alábbi szervezetei vagy szervei, amennyiben azok segítik e rendelet céljainak elérését:

i. állami vagy félállami szervek, helyi hatóságok és azok társulásai vagy érdekképviseleti szervezetei;

ii. gazdasági társaságok, vállalatok és más magánszervezetek és üzleti vállalkozások;

iii. a partnerországokban és -régiókban magánberuházásokat támogató, ösztönző és finanszírozó pénzügyi szervezetek;

iv. független és elszámoltatható alapon működő nem állami szereplők;

v. természetes személyek.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában felsorolt szervezetek, illetve a többi támogatásra jogosult között a források elosztása során megfelelő egyensúlyt kell alkalmazni.

5. cikk

Finanszírozási formák

A közösségi finanszírozás formái az alábbiak lehetnek:

a) projektek és programok;

b) költségvetési támogatás, különösen ágazati költségvetési támogatás, amennyiben a partnerországnak a költségvetési gazdálkodása kellően átlátható, megbízható és hatékony, és amennyiben az adott földrajzi finanszírozási eszköz által megszabott költségvetési támogatási feltételek teljesülnek;

c) a nemzetközi és regionális szervezeteknek, valamint az azok által igazgatott nemzetközi pénzalapoknak nyújtott hozzájárulások;

d) a partnerországok és -régiók által létrehozott olyan nemzeti pénzalapoknak nyújtott hozzájárulások, amelyek célja több adományozó közös finanszírozásának vonzása, vagy az egy vagy több adományozó által létrehozott, a projektek közös végrehajtását célzó pénzalapoknak nyújtott hozzájárulások;

e) a 4. cikkben támogatásra jogosultként meghatározott szervezetekkel való társfinanszírozás;

f) a Bizottság programjai alapján, az 1905/2006/EK rendelet 32. cikkével összhangban az Európai Beruházási Bank (EBB) vagy egyéb pénzügyi közvetítő szerv rendelkezésére bocsátott pénzeszközök, a kölcsönök (különösen a magánszféra beruházásainak és fejlesztésének támogatására), kockázati tőke (alárendelt vagy feltételes kölcsönök formájában) vagy a társasági tőkékben egyéb ideiglenes kisebbségi részesedések nyújtása, valamint a garanciaalapokhoz való hozzájárulás céljából, amennyiben a Közösség pénzügyi kockázata ezekre a pénzeszközökre korlátozódik.

6. cikk

Finanszírozási és igazgatási eljárások

(1) Az e rendelet alapján finanszírozott intézkedéseket az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletnek [1] megfelelően hajtják végre, adott esetben figyelembe véve az elfogadandó intézkedések válságkezelési jellegét.

(2) Társfinanszírozás esetén és egyéb, kellően indokolt esetekben a Bizottság az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 54. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett szervekre hatósági feladatokat, és különösen költségvetés-végrehajtási feladatokat bízhat.

(3) Decentralizált irányítás esetén a Bizottság úgy határozhat, hogy a kedvezményezett ország vagy régió beszerzési és támogatás-odaítélési eljárásait alkalmazza az 1605/2002/EK, Euratom rendeletben foglalt kritériumok tiszteletben tartásának felülvizsgálatát követően, amennyiben az 1905/2006/EK rendeletben megszabott feltételek teljesülnek.

(4) A közösségi támogatás elvileg nem használható fel adók, illetékek vagy díjak megfizetésére a támogatható országokban.

(5) A megfelelő szerződési eljárásokban való részvétel nyitva áll minden olyan természetes vagy jogi személy előtt, akik az abban az országban alkalmazandó földrajzi fejlesztési eszköz alapján részt vehetnek az eljárásban, amelyikben sor kerül a fellépésre, valamint minden olyan természetes és jogi személy, amelyek a végrehajtó nemzetközi szervezetek szabályai alapján részt vehetnek, szem előtt tartva annak biztosítását, hogy minden donor egyenlő elbánásban részesül. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak a szállítmányokra és az anyagokra. A szakértők bármilyen állampolgárságúak lehetnek.

[1] HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

7. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások

Költségvetési kötelezettségvállalásokat a Bizottság által elfogadott határozatok alapján tesznek.

8. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

(1) Az e rendelet végrehajtásából eredő minden pénzügyi megállapodás a 2988/95/EK, Euratom rendelettel, a 2185/96/Euratom, EK rendelettel, és az 1073/1999/EK rendelettel összhangban rendelkezéseket tartalmaz a Közösség pénzügyi érdekeinek védelméről, különösen a szabálytalanság, a csalás, a korrupció és bármely más illegális tevékenység tekintetében.

(2) A megállapodások kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot és a Számvevőszéket, hogy bármely közösségi forrásból részesült ajánlattevő vagy alvállalkozó esetében ellenőrzést – beleértve dokumentumellenőrzést vagy a helyszíni ellenőrzést – hajtsanak végre. A megállapodások egyben kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot arra, hogy a 2185/96/Euratom, EK rendeletben előírtaknak megfelelően helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhessen.

(3) A támogatás megvalósításából eredő valamennyi szerződésnek a szerződések végrehajtása folyamán és azt követően biztosítania kell a Bizottság és a Számvevőszék e cikk (2) bekezdése szerinti jogait.

9. cikk

Nyilvánosság az Európai Unió számára

Az e rendelet alapján megkötött szerződések speciális rendelkezéseket tartalmaznak annak biztosítására, hogy az Európai Unió megfelelő nyilvánosságot kap az e szerződések alapján végrehajtott összes fellépés során.

10. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság rendszeresen ellenőrzi és felülvizsgálja az e rendelet értelmében végrehajtott cselekvéseket – indokolt esetben független külső értékelések útján – annak érdekében, hogy bizonyosságot szerezzen arról, sikerült-e a célkitűzéseket elérni, és hogy lehetőség adódjék ajánlások megfogalmazására a megfelelő jövőbeni fejlesztési együttműködési műveletek javítása céljából. Az Európai Parlament vagy a Tanács független külső értékelésre vonatkozó javaslatait kellőképpen figyelembe veszik.

(2) A Bizottság értékelő jelentéseit tájékoztató céllal megküldi az Európai Parlamentnek és a 13. cikkben említett bizottságnak. A tagállamok kérhetik, hogy ez a bizottság vitasson meg bizonyos értékeléseket.

(3) A Bizottság valamennyi érdekelt felet – beleértve a nem állami szereplőket és a helyi hatóságokat is – bevonja az e rendelet szerint nyújtott közösségi támogatás értékelő szakaszába.

11. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság legkésőbb 2012. december 31-ig jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára az intézkedések végrehajtásáról, amely a lehetőség szerint kitér az e rendelet alapján nyújtott támogatás fő eredményeire és hatásaira. A Bizottság 2009 decemberében benyújtja a megtett intézkedésekről szóló első időközi jelentését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az e cikkben említett jelentések különös figyelmet fordítanak a segélyhatékonyságról szóló Párizsi Nyilatkozatban és az accrai cselekvési menetrendben foglalt követelményeknek.

12. cikk

Pénzügyi rendelkezések

A 2008–2010-es időszakra e rendelet végrehajtásának teljes pénzügyi referenciaösszege 1 milliárd EUR.

13. cikk

Bizottság

(1) A Bizottságot az 1905/2006/EK rendelet 35. cikkének (1) bekezdésével létrehozott bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

(3) Az 1999/468/EK határozat 4. cikke (3) bekezdésében meghatározott időszak 10 munkanap a 2009. április 30-ig elfogadott intézkedések esetén, és 30 nap az azt követően elfogadott intézkedések esetén.

14. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet 2010. december 31-ig alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2008. december 16..

az Európai Parlament részéről
az elnök
H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről
az elnök
B. LE MAIRE

MELLÉKLET

A célországok kiválasztásakor és a pénzügyi források elosztásakor alkalmazandó indikatív kritériumok a következők:

- Szegénységi szintek és a lakosság valós szükségletei
- Az élelmiszerárak alakulása és annak lehetséges társadalmi és gazdasági hatása:
  - Az élelmiszer-behozataltól való függőség
  - Szociális sebezhetőség és politikai stabilitás
  - Az élelmiszerárak alakulásának makrogazdasági hatásai
- Az ország válaszadási és megfelelő válaszintézkedések végrehajtására irányuló kapacitása:
  - A mezőgazdasági termelésre irányuló kapacitás
  - A külső megrázkódtatásokkal szembeni ellenállóképesség

A pénzügyi források országok közötti, indikatív elosztását a célország kiválasztási kritériumaira kell alapozni, figyelembe véve a célország lakosságának számát is.

Figyelembe fogják venni a célország által a donorközösségtől rövidtávon elérhető többi olyan finanszírozási forrást, melyből válasz adható az élelmiszerárak alakulására.